

[Per Hækkerup.]

ning af det franske atomvåben. Der er vel næppe mange, der tror, at når dette år er udløbet, vil Frankrig have økonomisk styrke til at genoptage den videre udbygning af force de frappe, og hvis det ikke er tilfældet, hvis Frankrig altså må erkende, som England måtte erkende det for en 5-6 år siden, at landet ikke har økonomisk styrke til at deltage i det atomare kapløb, ja, så ændres jo en væsentlig forudsætning for den franske udenrigspolitik; det vil betyde en ændret holdning fra fransk side over for de europæiske problemer, og det vil kunne lette optagelsen af forhandlinger mellem Storbritannien og Frankrig.

I disse drøftelser om de markedspolitiske muligheder i Europa er det lykkedes statsministeren med vanlig elegance at kaste ny usikkerhed over, hvad der er regeringens politik. På det radikale landsmøde i Ålborg, som også i andre henseender var bemærkelsesværdigt, kom statsministeren med en udtalelse, der, så vidt jeg har forstået, gik ud på, at Danmarks vej til fællesmarkedet nødvendigvis gik sammen med Norden. Det er en vurdering, som man naturligvis kan anlægge, men det er en vurdering, som ikke er i overensstemmelse med de betingelser, som hidtil har været fastlagt af folketinget, og jeg vil derfor gerne spørge, det må vel blive markedsministeren, om statsministerens formulering er udtryk for, at regeringen har ændret forudsætningerne for et dansk medlemskab af fællesmarkedet, som hidtil har været betinget af et samtidigt britisk medlemskab og helst en løsning af de nordiske landes forhold til fællesmarkedet.

Jeg mener, det er nødvendigt at få tilvejebragt en sådan klarhed over regeringens holdning, ikke fordi mit parti er uenigt med statsministeren i det ønskelige i, at vi finder en fælles nordisk løsning også på vort europæiske tilknytningsproblem, men fordi vi, så vidt jeg ved, hidtil har fastholdt, også i de nordiske forhandlinger, som en forudsætning, Nordek-planerne byggede på, at der ikke derigennem skulle ske indskrænkninger

i de enkelte nordiske landes muligheder for at få deres markedspolitik gennemført, som den hidtil havde været fastlagt. Jeg vil altså gerne bede om, at markedsministeren bringer klarhed over, hvad der er regeringens holdning, eventuelt at statsministeren bekræfter eller afkræfter den forståelse, jeg måtte have fået af hans udtalelser i Ålborg. Jeg har rejst spørgsmålet i markedsudvalget, men da markedsudvalget først holder møde i morgen, mener jeg det rigtigt at gentage det her i tinget for at opnå en nødvendig afklaring af, hvad der er regeringens politik på dette område.

Jeg vil dernæst gerne om regeringens udenrigspolitik i almindelighed gøre en enkelt bemærkning. Som det er fremgået af tidligere udenrigspolitiske debatter, senest drøftelsen i går, er socialdemokratiet enigt i grundtrækkene i Danmarks udenrigspolitik. Somme tider er vi i tvivl om, at regeringen selv er enig om sin udenrigspolitik, bl. a. som følge af statsministerens dance macabre i går. Vi har også måttet konstatere, at om visse betydningsfulde enkeltheder i virkeliggørelsen af denne politik er der uenighed mellem os og regeringen. Det skal jeg ikke vende tilbage til i enkeltheder ved denne lejlighed, men derimod gøre den generelle bemærkning, at vi finder, at dansk udenrigspolitik er præget af mere tilbageholdenhed, forsigtighed og manglende initiativ end tidligere. Jeg har naturligvis bemærket mig udenrigsministerens forklaring forleden dag om, at det ikke er alle initiativer, der kan komme frem i offentlig omtale under deres udfoldelse. Det er jeg enig med ministeren om. Til gengæld kunne ministeren jo godt have løftet sløret for disse fortrolige initiativer over for det udenrigspolitiske nævn. Vi ville ikke være løbet med sladder, det er vi oven i købet statsretligt forpligtet til ikke at gøre, men vi har ikke hørt et muk i nævnet om sådanne initiativer. Må jeg sige til udenrigsministeren, at jeg er ganske klar over, at et lille lands udenrigspolitik skal føres med forsigtighed og tilbageholdenhed, men også med modet til i visse